

Notitie

Opdrachtgever: Dhr. R. Langerak
QuaWonen

Auteur: N. de Zwarte en G. Bakker

Betreft: Quick scan Schoonhoven-Noord

Projectnummer: 0736

Datum: 30 januari 2012

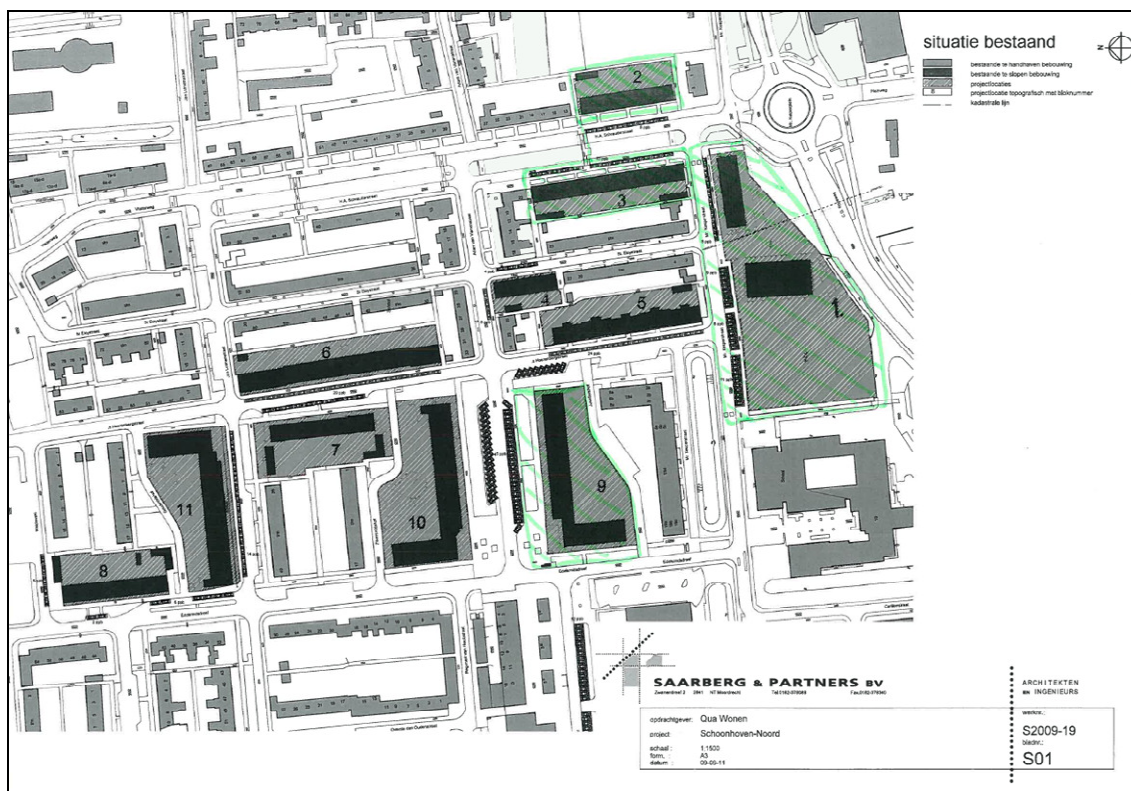
Status: DEFINITIEF tweede herziene versie.

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

In het kader van toekomstige sloop van een aantal huizenblokken in Schoonhoven-Noord is bureau Stadsnatuur Rotterdam gevraagd om een ecologische quick scan uit te voeren in het kader van de Flora- en faunawet. Het gaat om de volgende locaties, welke in fases worden gesloopt: blok 1 – Mr. Kesperstraat 2 t/m 8d (sloop: eind 2012), blok 2 en 3 – H.A. Schreuderstraat 1a t/m 11b en 2a t/m 20b (sloop: eind 2012), blok 9 – Adam v. Vianenstraat 26a t/m 40c en Edelsmidsdreef 1a t/m 7c (sloop: 2013). Het plangebied met bijbehorende bloknummers wordt weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1. Te onderzoeken objecten (groen gearceerd).

Wettelijk kader

Verbodsbepalingen

De van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren worden beschermd door de Flora- en faunawet die in 2002 van kracht geworden is. Deze bescherming dient ervoor te zorgen dat zeldzame en bedreigde soorten niet in aantallen afnemen of uit Nederland verdwijnen. Daartoe is een aantal verbodsartikelen (artikel 8 tot en met 13) opgesteld:

artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

artikel 9: Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

artikel 10: Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

artikel 12: Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

artikel 13: Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich van vleermuizen kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten of holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Een nest is de woonplaats die vogels vervaardigen om de eieren uit te broeden en de jongen te verzorgen. Voor een verdere aanscherping van de definitie van het begrip 'nesten' wordt onderscheid gemaakt tussen broedseizoen en niet-broedseizoen. Alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de reikwijdte van artikel 11 van de Flora- en faunawet en zijn beschermd. Daarnaast zijn er jaarrond beschermde nesten waar de verbodsbepalingen van artikel 11 van kracht zijn. Op 26 augustus 2009 is door het Ministerie van EL&I een aangepaste, uitgebreide lijst gepubliceerd van vogelsoorten waarvan de nesten het gehele jaar door zijn beschermd (Ministerie van LNV 2009). De volgende categorieën worden onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek (*Corvus frugilegus*), Gierzwaluw (*Apus apus*) en Huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar (*Ciconia ciconia*), Kerkuil (*Tyto alba*) en Slechtvalk (*Falco peregrinus*)).

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk (*Falco subbuteo*), Buizerd (*Buteo buteo*) en Ransuil (*Asio otus*)).

Daarnaast zijn alle overige vogelsoorten, dus de soorten die niet jaarrond zijn beschermd, geplaatst in een aparte categorie:

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Beschermingsregimes

Het soortbeschermingsdeel van de Europese Habitatrichtlijn is opgenomen in de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet is een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren opgenomen waarop de hier boven genoemde verbodsbepalingen van toepassing zijn. In de praktijk bleek al snel dat een aantal algemeen in Nederland voorkomende beschermde soorten, die niet in hun voortbestaan worden bedreigd, zorgden voor vertraging bij de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Om dat te voorkomen zijn drie beschermingsregimes ingesteld. Deze driedeling is gepubliceerd in de Staatscourant van 2 februari 2005 onder de titel 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet' en is als volgt:

- **Tabel 1.** Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).
- **Tabel 2.** Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)
- **Tabel 3.** Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 en de soorten vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (ondermeer alle Nederlandse vleermuizen) wordt getoetst aan drie criteria:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
- 2) er is geen alternatief;
- 3) er is geen sprake van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn). De uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Gunstige staat van instandhouding

Het criterium 'gunstige staat van instandhouding' is van toepassing wanneer soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet of Bijlage IV van de Habitatrichtlijn voorkomen, op locaties waar activiteiten gaan plaatsvinden die een wezenlijk negatief effect kunnen hebben op de aanwezige populaties van deze soorten. Een gunstige staat van instandhouding voldoet krachtens de Habitatrichtlijn aan de volgende voorwaarden:

- Uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat op lange termijn zal blijven en
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op langer termijn in stand te houden.

Rode-Lijstsoorten

De *Rode Lijsten* die voor een groot aantal soortgroepen zijn opgesteld geven aan in hoeverre een soort in Nederland in zijn voorkomen wordt bedreigd (Ministerie van LNV 2004). Deze lijsten kunnen worden toegepast om te bepalen voor welke soorten een ingreep of activiteit een aantasting kan betekenen voor de gunstige staat van instandhouding. Overigens heeft de bedreiging van de gunstige staat van instandhouding van een Rode Lijstsoort alleen wettelijke consequenties indien deze ook in één van de tabellen van de Flora- en faunawet is opgenomen. De Rode Lijsten zijn in de praktijk een goed middel voor de kwalitatieve natuurwaardering van een gebied.

Mitigatie & Compensatie

Voor eventueel verlies van leefgebied van beschermde soorten op plaatsen waar ruimtelijke inrichting of ontwikkeling plaatsvindt, dient compensatie plaats te vinden, hetgeen inhoudt dat er elders geschikt leefgebied wordt gecreëerd ten gunste van de soort.

Daarnaast dienen mitigerende maatregelen te worden genomen waarmee de schade aan de aanwezige populatie tijdens werkzaamheden wordt beperkt.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen, een algemeen geldende fatsoensnorm voor de omgang met flora en fauna. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien onvermijdelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

De genoemde drie items: mitigatie, compensatie en Zorgplicht, zijn algemene voorwaarden ter verkrijging van een eventuele ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

Methodiek

In de ochtend van 24 oktober 2011 is door een ecooloog van bSR een bezoek gebracht aan de onderzoekslocatie. Hierbij is een inschatting gemaakt:

- of het gebied potentie heeft voor strikt beschermde soorten (FF-wet bijlage tabel 3);
- of het gebied potentie heeft voor overige beschermde soorten (FF-wet bijlage tabel 2);
- of er (indirecte) aanwijzingen zijn voor het voorkomen van strikt beschermde en/of overige beschermde soorten;
- of er in het kader van de Flora- en faunawet vervolgonderzoek nodig is.

Gevels en daken zijn bekeken met behulp van een verrekijker. Gekeken is naar potentiële invliegopeningen, kieren en scheuren, technische staat van een pand en eventuele sporen in de vorm van uitwerpselen. Daarbij is tevens, waar mogelijk, gelet op uitwerpselen van vleermuizen onderaan gevels.

De verkenning heeft plaatsgevonden gedurende een hele ochtend. Panden zijn alleen aan de buitenzijde bekeken.

Het onderzoeksgebied ligt in de bebouwde kom van Schoonhoven en buiten de invloedssfeer van EHS of een Natura 2000-gebied. Op voorhand kan worden gesteld dat geen soorten te verwachten zijn waarvoor in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het Provinciaal Compensatiebeginsel maatregelen nodig zijn. Genoemde wet- en regelgeving is dan ook verder niet meegenomen in het veldonderzoek.

Resultaten

De bebouwing in het projectgebied bestaat uit drie blokken met hoogbouw, twee blokken rijtjeswoningen en een schoolgebouw. De resultaten worden hieronder per locatie besproken.

Blok 1 – Mr. Kesperstraat 2 t/m 8d

In blok 1 zijn nauwelijks tot geen potenties aanwezig voor vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde vleermuizen. Het flatgebouw beschikt niet over een voor vleermuizen bruikbare toegang tot een spouwmuur. Er zijn ook geen boeiboorden of andere beschutte plaatsen die bruikbaar zijn als schuilplaats.

Er zijn geen directe aanwijzingen gevonden dat het pand wordt gebruikt door vogels. Hetzelfde geldt voor het schoolgebouw binnen dit gebied. De flat beschikt wel over een rand met overstekende dakpannen en schoorstenen. Op vergelijkbaren plaatsen zijn indicaties gevonden van gebruik door Kauw (*Corvus monedula*) en Huismus (*Passer domesticus*).

Blok 1 minst interessant, alleen dakpannen maar ook gesloten, vrijwel niets te verwachten, geen stootvoegen of boeiboorden

Blok 1 schoolgebouw met veel groen en water, enkele elzen en wilgen. Gebouw geheel gesloten en glad, geen kieren, weinig potentie als verblijfplaats voor vleermuizen of vogels.

Het braakliggende terrein met water en opschot van struweel en riet naast het schoolgebouw heeft potentie als broedgebied voor vogels.

Blok 2 en 3 – H.A. Schreuderstraat 1a t/m 11b en 2a t/m 20b

Blok 2 en 3 hebben potentie als vaste rust- en verblijfplaats voor beschermde vogels en vleermuizen. Onder de dakpannen zijn Huismus en Gierzwaluw (*Apus apus*) te verwachten, beide soorten die een jaarronde bescherming genieten onder de Flora- en faunawet. Daarnaast zijn in de periode februari-juli andere vogelsoorten te verwachten die tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord, te weten Spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en Kauw.

Bij blok 2 zijn vogelwerende maatregelen waargenomen in de vorm van gaas, een indicatie dat de dakpannen inderdaad door Huismus gebruikt worden. Bij blok 2 en 3 zijn op verschillende plaatsen exemplaren van de Huismus aangetroffen. Op de hoek van de H.A. Schreuderstraat 20b is gezien dat er een vogel wegvloog van de dakgoot/onderste dakpan. Omdat in de achtertuinen ook meerdere huismussen aanwezig waren, is het aannemelijk dat het hier een verblijfplaats van de soort aanwezig is.

Daarnaast zijn er tientallen exemplaren van de Kauw opgemerkt. Vermoedelijk wordt een groot aantal schoorstenen als nestplaats gebruikt. Tevens zijn in de tuinen grenzend aan de blokken meer vogelsoorten als broedvogel te verwachten, zoals Koolmees (*Parus major*), Pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*) en Merel (*Turdus merula*).

Hoewel er geen spouwmuur met open stootvoegen aanwezig is, bieden de dakpannen mogelijkheden voor verblijvende Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Meervleermuis (*Myotis dasycneme*).

Blok 2 met aan de achterzijde vogelwerende maatregelen. Geen zichtbare stootvoegen of spouw.

Blok 3: overzichtsfoto (linksboven); poepstreep op hoekhuis nr 2a, indicatief voor verblijfplaats van Huismus of Gierzwaluw (rechtsboven); pand met hoek waar Huismus vandaan vloog (linksonder) en drie huismussen in achtertuin Blok 3 (rechtsonder).

Blok 9 – Adam v. Vianenstraat 26a t/m 40c en Edelsmidsdreef 1a t/m 7c

In blok 9 zijn geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde vogels aangetroffen, deze worden gelet op de constructie en de open omgeving ook minder waarschijnlijk geacht dan in Blok 2 en blok 3. Wel biedt het complex mogelijkheden voor de aanwezigheid van vleermuizen. De grote bakstenen muren hebben een spouw met vele open stootvoegen die vleermuizen toegang verschaffen. In vergelijkbare situaties elders in Nederland zijn uitvliegende vleermuizen waargenomen.

Blok 9 met alleen dilatatievoeg en ventilatiegaten als potentie, boeiboorden gesloten.

Conclusies

In het plangebied zijn potenties aangetroffen voor Huismus, Gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen. Hieronder worden de bevindingen van de quick scan per blok besproken. Er zijn geen andere strikt beschermde of overige beschermde soorten (zoals beschermde muurplanten of vissen) aangetroffen of te verwachten in het plangebied dan degene die zijn aangegeven. Dit op basis van de aangetroffen habitat en kennis over verspreiding en ecologie van deze soorten in deze regio.

Blok 1 – Mr. Kesperstraat 2 t/m 8d

Op grond van de quick scan wordt het volgende geconcludeerd: aanvullend onderzoek naar eventuele jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is voor Blok 1, gezien het ontbreken van potenties, niet nodig. Wel dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van broedende vogels in de schoorstenen en onder de dakpannen van de flat en de ruigte naast het schoolgebouw. Nader onderzoek naar het voorkomen van de Huismus is hier noodzakelijk.

Blok 2 en 3 – H.A. Schreuderstraat 1a t/m 11b en 2a t/m 20b

Nader onderzoek naar eventuele jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels en vleermuizen in Blok 2 en 3 is, gezien de aangetroffen potenties, noodzakelijk voor aanvang van de werkzaamheden. De onderzochte bebouwing is voorzien van dakpannen die broedgelegenheid verschaffen aan huismussen en gierzwaluwen en schuilgelegenheid aan vleermuizen.

Blok 9 – Adam v. Vianenstraat 26a t/m 40c en Edelsmidsdreef 1a t/m 7c

De quick scan wijst uit dat nader onderzoek naar jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in Blok 9 is, gezien de aangetroffen potenties, noodzakelijk voor aanvang van de werkzaamheden. De bebouwing van Blok 9 heeft boeiboorden en scheuren (zoals dilatatievoeg) in buitenmuren die potentiële verblijfplaatsen aan vleermuizen bieden. Verblijfplaatsen van beschermde vogels als Huismus en Gierzwaluw worden hier niet verwacht.

Aanbevelingen

Blok 1 – Mr. Kesperstraat 2 t/m 8d

Ten aanzien van de omgeving van Blok 1 wordt aanbevolen om vóór aanvang van de geplande werkzaamheden al het opgaande groen (bomen en struweel) te verwijderen om vestiging van broedende vogels te voorkomen. Dit dient te gebeuren in de periode september-februari. Buiten deze periode is er een grote kans op het verstoren van vogels. Broedende vogels, hun nesten, eieren en nog niet vliegvlugge jongen genieten een strikte bescherming; verstoring hiervan is te allen tijde verboden. De quick scan vond plaats buiten de voor Huismus geschikte onderzoeksperiode van maart tot juni. De Huismus is een standvogel die voor geschikte nestplaatsen grotendeels afhankelijk is van bebouwing. Om de juiste mitigerende maatregelen te treffen is informatie over aantal en locaties van verblijfplaatsen noodzakelijk. Daarom moet nader onderzoek worden uitgevoerd.

Blok 2 en 3 – H.A. Schreuderstraat 1a t/m 11b en 2a t/m 20b

De quick scan vond plaats buiten de voor Huismus geschikte onderzoeksperiode van maart tot juni. De Huismus is een standvogel die voor geschikte nestplaatsen grotendeels afhankelijk is van bebouwing. Om de juiste mitigerende maatregelen te treffen is informatie over aantal en locaties van verblijfplaatsen noodzakelijk.

De Gierzwaluw is voor geschikte nestplaatsen in Nederland vrijwel volledig aangewezen op bebouwing. De gebouwen in het projectgebied lijken ook voor deze soort potentieel geschikt, vooral vanwege de aanwezigheid van dakpannen. Het veldbezoek vond plaats buiten de voor Gierzwaluw geschikte onderzoeksperiode van juni tot en met juli. Om de juiste mitigerende maatregelen te treffen is informatie over aantal en locaties van verblijfplaatsen noodzakelijk.

Vanwege de aard van de bebouwing is er gerede kans dat vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen van het projectgebied aanwezig zijn. Geschikte plekken zijn onder andere scheuren in muren, open ventilatievoegen en pannendaken/nokvorsten. Met name voor de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger is de potentie aanwezig maar ook Ruige dwergvleermuis en Meervleermuis zijn mogelijk. Nader onderzoek naar het gebiedsgebruik van vleermuizen moet hier uitsluitel over geven.

Blok 9 – Adam v. Vianenstraat 26a t/m 40c en Edelsmidsdreef 1a t/m 7c

Vanwege de aard van de bebouwing is er gerede kans dat vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen van het projectgebied aanwezig zijn. Geschikte plekken zijn onder andere de open ventilatievoegen die in verbinding staan met de ruimte in de spouwmuur. Met name voor de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger is de potentie aanwezig maar ook Ruige dwergvleermuis en Meervleermuis zijn mogelijk. Nader onderzoek naar het gebiedsgebruik door vleermuizen moet hier uitsluitel over geven.

Om het vervolgonderzoek voor de blokken 1, 2, 3 en 9 conform richtlijnen voortvloeiend uit de Flora- en faunawet zo efficiënt mogelijk uit te voeren, wordt de volgende planning aanbevolen:

Tabel 2. Aanbevolen planning voor het uit te voeren vervolgonderzoek Blok 1, 2, 3 en 9.

soort	locatie	aantal bezoeken	start onderzoek	einde onderzoek
Huismus	Blok 1, 2 en 3	2	maart 2012	juni 2012
Gierzwaluw	Blok 2 en 3	3	juni 2012	juli 2012
vogels overig	alle locaties	1	september 2012	september 2012
Gewone dwergvleermuis	Blok 2, 3 en 9	4	mei 2012	september 2012
Ruige dwergvleermuis	Blok 2, 3 en 9	4	augustus 2012	september 2012
Laatvlieger	Blok 2, 3 en 9	4	mei 2012	juli 2012
Meervleermuis	Blok 2, 3 en 9	4	mei 2012	juli 2012

Literatuur

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2004. Besluit Rode lijsten flora en fauna. Staatscourant 2004, 218.

Ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij, 26 augustus 2009. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Brief Dienst Regelingen, Den Haag.

NGB & VZZ, 2009. Het protocol voor vleermuisinventarisaties. 2 april 2009. Odijk.

© bureau Stadsnatuur Rotterdam | Westzeedijk 345 | 3015 AA Rotterdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

bSR kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.